

Nye regler for netthandel trer i kraft 1. juli 2020

Line Voldstad
Partner, Avdelingsleder
regulatorisk og FPR

Kjetil Haare Johansen
Partner, Country Managing
Partner

Katrine Lillerud
Lead Lawyer

EUs geoblokking-forordning ble innlemmet i EØS avtalen 13. desember 2019.[1] Denne forordningen stiller krav om at europeiske forbrukere og næringsdrivende skal kunne handle som slutt kunder der de ønsker, til den laveste prisen. For å sikre dette nedfelles forbud mot å stanse kjøp eller salg (blokkering) basert på hvor kjøper befinner seg (geografisk lokasjon) – såkalt «geoblokking».

Selv om det fra 1. juli kommer et forbud som skal sikre at både europeiske forbrukere og næringsdrivende som slutt kunder skal kunne handle der de ønsker, til den laveste prisen, innebærer ikke forbudet noen plikt til å tilby like priser og vilkår i alle land. Derimot stilles det krav om ikke-diskriminering basert på kundens nasjonalitet og geografiske tilhørighet.

Den 7. mai fremmet regjeringen i statsråd et [lovforslaget om endringer i tjenesteloven](#) for å implementere forordningens regler mot geoblokking i Norge. Lovforslaget er ferdigbehandlet i Stortinget og endringene i tjenesteloven er tilgjengelig [her](#).

I tillegg til forbud mot geoblokking innebærer lovendringen at Forbrukertilsynet og Markedsrådet blir håndhevsorgan, som skal gi bistand til forbrukere ved brudd på geoblokkingsreglene samt at disse gis fullmakt til å bøtelegge brudd på reglene.

Hva er unntatt fra geoblokkingsreglene?

De nye reglene har mange unntak. Geoblokkingsforbudet vil bl.a. ikke gjelde elektroniske tjenester som er beskyttet av opphavsrett, som e-bøker, musikk, spill og programvare ei heller en del transport-, finansielle- og

helse-, og elektroniske (ekom) tjenester, samt sportsbegivenheter på geografisk lisens.

Derimot er det, i motsetning til i EU, i den norske implementering foreløpig ingen unntak for små og mellomstore bedrifter slik at alle norske bedrifter plikter å følge reglene.

Krav om ikke-diskriminering av kunder – på nasjonalitet, bosted, forretningssted mv.

Fra 1. juli skal nettbutikker ikke lenger kunne blokkere/utesenge kunder fra andre EØS-land basert på IP-adresse.

En nettbutikk er imidlertid ikke forpliktet til å ha samme priser i alle land eller akseptere alle valutaer. Næringsdrivende forbys derimot å anvende forskjellige alminnelige forretningsvilkår på bakgrunn av kundens nasjonalitet eller geografiske tilhørighet ved salg av varer og tjenester.

Ulovlig med «videresending» til annet nettsted uten samtykke

Kjernen i geoblokking-reglene er at kundene skal ha lov til at handle på samme vilkår som de vil ha i virksomhetens hjemland. Det foreslås derfor at det skal være forbudt å omdirigere/videresende kunder fra en hjemmeside til en annen hjemmeside på bakgrunn av kundens IP-adresse og bostedsadresse, så lenge kunden kommer fra et EU/EØS-land, uten at kunden eksplisitt har samtykket til det og har mulighet til senere å enkelt angre på valget.

Ikke-diskriminerende betalingsløsning

Det kreves også ikke-diskriminering for betalingsmåte. Det blir derfor forbudt å forskjellsbehandle betalinger knyttet til hvor betalingskontoen er plassert, og hvor betalingstjenesteyteren er etablert. Men den næringsdrivendes kan kreve forhåndsbetaling dersom det ikke lar seg gjøre med en kredittsjekk av kunden og plikter ikke å motta andre betalingskort eller valutaer enn i dag eller avskaffe bankkortgebyrer.

Ikke plikt til å levere utenfor normalt leveranseområde

Situasjoner hvor en kunde kjøper en vare på nett i en annen EU/EØS-stat for levering i sin egen EU/EØS-stat, omfattes ikke av diskrimineringsforbudet. M.a.o. dersom selgeren etter sine alminnelige forretningsvilkår ikke tilbyr levering til den staten kunden ønsker leveranse til, kan ikke den næringsdrivende pålegges å levere dit. I praksis betyr dette at en nordmann som går inn på «nettbutikk.se» skal kunne handle rett fra denne svenske nettbutikken på samme vilkår som svenske kunder, uten å bli automatisk omdirigert til «nettbutikk.no». Kunden kan imidlertid ikke kreve at butikken sender varen fra Sverige til Norge. Reglene innebærer heller ingen plikt for en norsk nettbutikk til å opprette nettbutikk i andre europeiske land.

Oppsummert

1. Sluttkunde har krav på å kunne få handle i nettbutikk i et annet land, forutsatt at denne nettbutikken tilbyr levering i hans/hennes ønskede leveringsland eller kunden organiserer sendingen selv.
2. Det blir ingen plikt til å tilby samme priser og vilkår i nettbutikker i forskjellige land, men fra 1. juli kan det ikke lenger tilbys forskjellig pris til kunder som benytter samme nettbutikk basert på hvor de befinner seg.

3. I Norge, hvor det i dag er lovlig med videresending av kunder fra/til nettbutikk i Norge til nettbutikk i andre EØS land uten samtykke, vil dette være forbudt fra 1. juli 2020.
4. Forbrukertilsynet får myndighet til å bøtelegge virksomheter for brudd på geoblokkingsforbudet.

Ønsker du ytterligere opplysninger, trenger du hjelp til å sørge for at din virksomhet oppfyller kravene i det nye forbudet mot "geoblokking " og/eller har nærmere spørsmål til hvordan dette påvirker din virksomhet? Ta i så fall kontakt med oss.

[1] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/302 av 28. februar 2018 om hindring av uberettiget geografisk blokkering og andre former for forskjellsbehandling basert på bo- eller virksomhetssted eller nasjonalitet i det indre marked og om endring av forordning (EF) nr. 2006/2004